

Technische nota betreffende de openbaarmaking van duurzaamheidsinformatie door vennootschappen en groepen beoogd door de wet van 2 december 2024 tot omzetting van de CSRD – update februari 2026

Het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR) stelt technische nota's op voor bepaalde exclusieve aan de bedrijfsrevisor wettelijk voorbehouden opdrachten. Deze kunnen worden geraadpleegd op de website van het Instituut onder de tabbladen Publicaties > Technische nota's.

De technische nota's zijn bedoeld om praktische ondersteuning aan de bedrijfsrevisoren te bieden bij de uitoefening van hun werkzaamheden. Zij hebben geen verplichte normatieve draagwijdte maar beogen de goede toepassing door de bedrijfsrevisoren van het wettelijk, reglementair en normatief kader dat de uitoefening van hun beroep regelt.

In voorkomend geval dienen de technische nota's samen gelezen te worden met de normen waarop zij betrekking hebben. In geen geval wijzigen de technische nota's de bestaande normen, noch worden deze erdoor opgeheven.

De toepassing van de technische nota's ontslaat de bedrijfsrevisor niet van de kennis van het toepasselijke juridische kader (de Belgische wet- en regelgeving, de Belgische bijzondere normen en/of de ISA's of ISAE's), noch van de uitoefening van zijn professionele oordeelsvorming en de implementering van werkzaamheden aangepast aan de kenmerken en bijzonderheden van elk dossier.

Voorafgaande opmerkingen

Deze technische nota is gebaseerd op de wet tot omzetting van de *Corporate Sustainability Reporting Directive* ("CSRD")¹ in het Belgisch recht: de wet van 2 december 2024 betreffende de openbaarmaking van duurzaamheidsinformatie door bepaalde vennootschappen en groepen en de assurance van duurzaamheidsinformatie en houdende diverse bepalingen (hierna de "CSRD-wet van 2024")².

De drempels vanaf dewelke een vennootschap is onderworpen aan de verplichting om duurzaamheidsinformatie te publiceren, zullen bijgewerkt worden ten gevolge van de goedkeuring door het Europees Parlement op 16 december 2025 van de richtlijn betreffende de verplichtingen inzake de openbaarmaking van duurzaamheidsinformatie en de zorgvuldigheidsplicht die van toepassing zijn op ondernemingen (hierna: de Omnibusrichtlijn). Die drempels hebben na lange politieke onderhandelingen het voorwerp uitgemaakt van een akkoord tussen de Raad en het Europese Parlement. Deze drempels zijn het resultaat van een akkoord tussen de Raad en het Europees Parlement, tot stand gekomen na langdurige politieke onderhandelingen. De Omnibusrichtlijn moet nog formeel -goedgekeurd worden door de Raad en bekendgemaakt worden in het Publicatieblad van de EU. Niettemin zullen de drempels van toepassing zijn op boekjaren die aanvangen tussen 1 januari 2024

¹ Richtlijn (EU) 2022/2464 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 537/2014, Richtlijn 2004/109/EG, Richtlijn 2006/43/EG en Richtlijn 2013/34/EU, met betrekking tot duurzaamheidsrapportering door ondernemingen.

² Wet van 2 december 2024 betreffende de openbaarmaking van duurzaamheidsinformatie door bepaalde vennootschappen en groepen en de assurance van duurzaamheidsinformatie en houdende diverse bepalingen, BS 20 december 2024.

tot en met 31 december 2026. De richtlijn zal echter wel nog in Belgische recht omgezet moeten worden vooraleer zij effectief van kracht zal zijn.

Twee technische nota's werden opgesteld in het kader van de CSRD-wet van 2024. Deze technische nota behandelt de aspecten met betrekking tot de openbaarmaking van duurzaamheidsinformatie door vennootschappen³ en groepen die onderworpen zijn aan de CSRD-wet van 2024 en het toepassingsgebied ervan. De andere technische nota is gewijd aan de aspecten die verband houden met de assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid⁴ met betrekking tot duurzaamheidsinformatie. De twee technische nota's dienen samen te worden gelezen.

Bepaalde interpretaties en standpunten kunnen onderhevig zijn aan evolutie en bijgevolg is het mogelijk dat deze technische nota verdere aanpassingen zal kennen. Het is daarom noodzakelijk om de meest recente versie van de technische nota te raadplegen op de website van het IBR.

Praktijktest (*"Field testing"*)

Eventuele opmerkingen of commentaren in verband met de toepassing van deze technische nota kunnen ons worden overgemaakt via het volgende e-mailadres: tech@ibr-ire.be.

³ De CSRD-wet van 2024 verwijst meestal naar "vennootschappen", maar in bepaalde gevallen hanteert ze zelf de term "ondernemingen" (bv. bij verzekeringsondernemingen, moederondernemingen van een derde land, enz.).

⁴ De CSRD-wet van 2024 hanteert de term "oordeel" terwijl het nu nog gaat om een "conclusie" aangezien de commissaris of, in voorkomend geval, een andere bedrijfsrevisor is aangesteld voor een assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid.

Inhoudstafel

Voorafgaande opmerkingen	1
Praktijktest (" <i>Field testing</i> ")	2
I. Toepassingsgebied	4
1. Toepassingsgebied sensu stricto	4
2. Gefaseerde toepassing	7
3. Niet-onderworpen entiteiten	11
II. Openbaarmaking van (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie	12
1. Algemene regeling	12
A. Inhoud van de niet-geconsolideerde duurzaamheidsinformatie	12
B. " <i>Safe Harbour</i> "-regeling	13
C. Waardeketen	14
2. Specifieke regeling: genoteerde KMO's	14
A. Toepassingsgebied	14
B. Inhoud van de beperkte duurzaamheidsinformatie	15
3. Specifieke regeling: groepen binnen de EU die een geconsolideerde jaarrekening opstellen .	15
A. Toepassingsgebied	15
B. Inhoud van de informatie en bijzonderheden van de regeling	18
4. Specifieke regeling: dochtervennootschappen van ondernemingen gevestigd in een derde land	20
A. Openbaarmaking van de netto-omzet	20
B. Openbaarmaking van specifieke duurzaamheidsinformatie	21
5. Specifieke regeling: Belgische bijkantoren van ondernemingen gevestigd in een derde land.	26
A. Openbaarmaking van de netto-omzet	26
B. Openbaarmaking van specifieke duurzaamheidsinformatie	26
6. Link met de Taxonomieverordening	28
7. Vorm van de openbaarmaking	28
8. Informatieverstrekking aan de ondernemingsraad	29
Bijlagen	30

I. Toepassingsgebied

1. Toepassingsgebied sensu stricto

Deze technische nota is gericht aan bedrijfsrevisoren⁵ die vennootschappen als cliënt hebben welke onder het toepassingsgebied van de CSRD-wet van 2024 vallen⁶.

De CSRD-wet van 2024 verplicht vennootschappen die onder haar toepassingsgebied vallen, om (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie openbaar te maken als onderdeel van het jaarverslag over de (geconsolideerde) jaarrekening.

Deze (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie is daarenboven onderhevig aan assurance uitgevoerd door de commissaris, die al belast is met de financiële controle of, in voorkomend geval, door een andere bedrijfsrevisor, die dan enkel belast is met deze opdracht.

Door de CSRD-wet van 2024 wordt aan de commissaris of, in voorkomend geval, de andere bedrijfsrevisor dus een nieuwe wettelijke assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid toevertrouwd, ~~die in de toekomst een assuranceopdracht met een redelijke mate van zekerheid kan worden. Deze overgang naar een redelijke mate van zekerheid zal door de Europese Commissie worden beslist na een beoordeling van het huidige systeem en dit uiterlijk op 1 oktober 2028. Oorspronkelijk voorzag men de overgang naar een redelijke mate van zekerheid. Niettemin, met de goedkeuring van de Omnibusrichtlijn is die mogelijkheid geschrapt.~~ De andere technische nota is gewijd aan de aspecten met betrekking tot die assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid.

De CSRD-wet van 2024⁷ is gebaseerd op het toepassingsgebied van de CSRD (voor omzetting van de Omnibusrichtlijn) en is van toepassing op:

- de grote vennootschappen⁸, d.w.z. de vennootschappen die gedurende twee opeenvolgende boekjaren op balansdatum minstens twee van de volgende criteria⁹ overschrijden:
 - Balanstotaal¹⁰: 25.000.000 euro
 - Jaarlijkse netto-omzet¹¹: 50.000.000 euro
 - Jaargemiddelde van het aantal werknemers¹²: 250;

⁵ Hiermee wordt bedoeld de bedrijfsrevisor-natuurlijk persoon of het bedrijfsrevisorenkantoor in de zin van artikel 3, 1° en 2° van de wet van 7 december 2016.

⁶ De CSRD-wet van 2024 bepaalt dat deze opdracht zal kunnen worden uitgevoerd door een onafhankelijke verlener van assurancediensten die geaccrediteerd is uiterlijk drie jaar vanaf de datum van bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

⁷ Nieuw artikel 3:6/1 WVV.

⁸ De categorie van "grote vennootschap" bestaat juridisch niet in het WVV en wordt dus uitsluitend in de Belgische wetgeving gecreëerd voor het opnemen in het jaarverslag van informatie over essentiële immateriële middelen en duurzaamheidsinformatie (Memorie van toelichting bij de CSRD-wet van 2024, p. 22, cf. [De Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers](#)).

⁹ Heeft het boekjaar uitzonderlijk een duur van minder of meer dan twaalf maanden, waarbij deze duur niet langer kan zijn dan vierentwintig maanden min één kalenderdag, dan wordt het bedrag van de jaarlijkse netto-omzet van de vennootschap vermenigvuldigd met een breuk waarvan de noemer twaalf is en de teller het aantal maanden van het betrokken boekjaar, waarbij elke begonnen maand voor een volle maand wordt geteld. Voor vennootschappen die met hun activiteiten starten, worden voor de toepassing van de groottecriteria, deze cijfers bij het begin van het boekjaar te goeder trouw geschat. Indien uit deze schatting blijkt dat dat beide criteria zullen worden overschreden gedurende het eerste boekjaar, moet daarmee voor dat eerste boekjaar meteen rekening worden gehouden (Memorie van toelichting bij de CSRD-wet van 2024, p. 7, cf. [De Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers](#)).

¹⁰ Het begrip "balanstotaal" komt overeen met de totale boekwaarde van de activa zoals ze blijkt uit het balansschema (zie nieuw artikel 3:6/1, §1, zesde lid WVV).

¹¹ Het begrip "netto-omzet" is een nieuw begrip dat in het Belgisch recht is geïntroduceerd door de CSRD-wet van 2024 (zie nieuw artikel 1:26/1 WVV).

¹² Het jaargemiddelde van het aantal werknemers is het gemiddeld aantal werknemers uitgedrukt in voltijdse equivalenten. Het aantal werknemers uitgedrukt in voltijdse equivalenten is gelijk aan het arbeidsvolume uitgedrukt in voltijds tewerkgestelde equivalenten, te berekenen voor de deeltijdse werknemers op basis van het contractueel aantal te presteren uren, gerelateerd ten opzichte van de normale arbeidsduur van een vergelijkbare voltijdse werknemer (Memorie van toelichting bij de CSRD-wet van 2024, p. 8, cf. [De Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers](#); cf. nieuw artikel 3:6/1, §1, lid 8 en nieuw artikel 1:24, §5, lid 1 WVV).

- de volgende organisaties van openbaar belang (“OOB”):
 - De genoteerde vennootschappen in de zin van artikel 1:11 WVV;
 - De vennootschappen bedoeld in artikel 1:12, 2° WVV – d.w.z. de vennootschappen waarvan de obligaties en andere schuldinstrumenten, almede certificaten betreffende dergelijke effecten, of andere waardepapieren die het recht verlenen die effecten te verwerven of te verkopen of die aanleiding geven tot een afwikkeling in contanten waarvan het bedrag wordt bepaald op grond van effecten, valuta's, rentevoeten of rendementen, grondstoffenprijzen of andere indexen of maatstaven, zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde markt¹³;
 - De kredietinstellingen bedoeld in artikel 1:12, 3° WVV¹⁴;
 - De verzekerings- en herverzekeringsondernemingen bedoeld in artikel 1:12, 4° WVV¹⁴;
- de moedervennootschappen van groepen die een geconsolideerde jaarrekening moeten opstellen, wanneer op geconsolideerde basis, minstens twee van de volgende criteria worden overschreden¹⁵:
 - Geconsolideerd balanstotaal: 25.000.000 euro
 - Geconsolideerde jaarlijkse netto-omzet: 50.000.000 euro
 - Jaargemiddelde van het aantal werknemers: 250;
- de moederondernemingen vallende onder het recht van een derde land¹⁶, met een Belgische dochtervennootschap (zoals bedoeld in artikel 3:6/1 §1, eerste en tweede lid WVV) die, op geconsolideerde basis op de datum van afsluiting van het boekjaar, een jaarlijkse netto-omzet van minstens 150 miljoen euro behaalt door economische activiteiten in de lidstaten^{17 18};
- de Belgische bijkantoren die geopend zijn door een op zichzelf staande onderneming van een derde land of door een uiteindelijke moederonderneming van een derde land of door een dochteronderneming van een derde land die deel uitmaakt van een groep met een uiteindelijke moederonderneming van een derde land, die, op balansdatum een jaarlijkse netto-omzet van meer dan 40 miljoen euro behaalt hebben gedurende het laatst afgesloten boekjaar¹⁹.

Wat de Belgische dochtervennootschappen en bijkantoren betreft, voorziet de wet in vrijstellingen indien de moedervennootschap zelf duurzaamheidsinformatie openbaar maakt (zie verder).

¹³ Een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 3, 7°, van de wet van 21 november 2017 over de infrastructuur voor de markten voor financiële instrumenten en houdende omzetting van richtlijn 2014/65/EU.

¹⁴ De rechtsvorm van kredietinstellingen, verzekerings- en herverzekeringsondernemingen heeft geen invloed op de toepassing van de voorschriften voor het openbaar maken van duurzaamheidsinformatie. Zij vallen evenwel slechts onder het toepassingsgebied van de CSRD-wet wanneer ze gedurende twee opeenvolgende boekjaren op balansdatum minstens twee van de groottecriteria voor “grote vennootschappen” overschrijden (cf. nieuw artikel 3:6/1, §1, lid 2 WVV).

¹⁵ Nieuw artikel 3:32/1 WVV. Het toepassingsgebied van de verplichting tot openbaarmaking van geconsolideerde duurzaamheidsinformatie wordt voor het opstellen en openbaar maken van geconsolideerde duurzaamheidsinformatie verruimd met de banken- en verzekeringssector en dit om de verplichtingen uit hoofde van de CSRD-Richtlijn te aligneren met die van de Verordening SFDR (Memorie van toelichting bij de CSRD-wet van 2024, p. 37, cf. [De Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers](#)). De begrippen “balanstotaal”, “netto-omzet” en “jaargemiddelde aantal werknemers” zijn op geconsolideerd niveau gebaseerd op dezelfde begrippen als voor de openbaarmaking van niet-geconsolideerde duurzaamheidsinformatie.

¹⁶ Onder “derde land” wordt verstaan: “een jurisdictie die geen lidstaat van de Europese Unie is, noch in zoverre het akkoord over de Europese Economische Ruimte het voorziet, een Staat die dit akkoord heeft ondertekend” (nieuw artikel 1:31/2, 8° WVV).

¹⁷ Onder “lidstaat” wordt verstaan: “een lidstaat van de Europese Unie of, in zoverre het akkoord over de Europese Economische Ruimte het voorziet, een Staat die dit akkoord heeft ondertekend” (nieuw artikel 1:31/2, 7° WVV).

¹⁸ Nieuw artikel 3:6/9 WVV.

¹⁹ Nieuw artikel 3:20/4 WVV.

Met het oog op toekomstige omzetting in [Belgisch recht](#) van de Omnibusrichtlijn volgt hier een samenvatting van de wijzigingen:

<u>Vennootschappen die onder het toepassingsgebied van de CSRD / wet van 2 december 2024 vallen</u>	<u>Vennootschappen die onder het toepassingsgebied van de Omnibusrichtlijn vallen (nog niet omgezet in Belgisch recht)</u>
<u>Grote ondernemingen die OOB's zijn (met inbegrip van emittenten uit derde landen)</u>	<u>De CSRD, zoals gewijzigd door de Omnibus-richtlijn, zal volgens een algemeen groottecriterium²⁰ van toepassing zijn op de:</u>
<u>Grote ondernemingen die OOB's zijn en geconsolideerde jaarrekeningen opstellen (met inbegrip van emittenten uit derde landen)</u>	<u>➤ vennootschappen die de twee volgende criteria tijdens het boekjaar overschrijden:</u>
<u>Grote ondernemingen (met inbegrip van emittenten uit derde landen) die geen OOB zijn, met gemiddeld meer dan 250 werknemers op geconsolideerde basis over het boekjaar</u>	○ <u>jaarlijkse netto-omzet: 450.000.000 euro</u> ○ <u>jaargemiddelde van het aantal werknemers: 1.000</u>
<u>Moederondernemingen van een grote groep (met inbegrip van emittenten uit derde landen) die geen OOB zijn, met gemiddeld meer dan 250 werknemers op geconsolideerde basis over het boekjaar</u>	<u>De CSRD, zoals gewijzigd door de Omnibus-richtlijn, zal volgens een algemeen groottecriterium van toepassing zijn op de:</u>
	<u>➤ de moedervennootschappen van groepen die een geconsolideerde jaarrekening moeten opstellen, wanneer op geconsolideerde basis de twee volgende criteria tijdens het boekjaar worden overschreden :</u>
	○ <u>jaarlijkse netto-omzet: 450.000.000 euro</u> ○ <u>jaargemiddelde van het aantal werknemers: 1.000</u>
<u>Beursgenoteerde KMO's waaronder:</u> ○ <u>kleine en niet-complexe instellingen,</u> ○ <u>captive verzekerings- en herverzekeringsondernemingen (met inbegrip van emittenten uit derde landen)</u>	<u>KMO's zijn de facto uitgesloten van het toepassingsgebied</u>
<u>MAAR met uitzondering van micro-ondernemingen</u>	
<u>Groepen of vennootschappen uit niet-EU-landen (cf. <i>supra</i>)</u>	<u>De CSRD, zoals gewijzigd door de Omnibus-richtlijn, zal volgens een algemeen groottecriterium van toepassing zijn op de:</u>
	<u>➤ groepen of vennootschappen uit niet-EU-landen Groepen of vennootschappen uit derde landen die :</u>
	○ <u>op de balansdatum een netto-omzet van meer dan 450.000.000 EUR overschrijden, en</u> ○ <u>ofwel beschikken over een Europese bijkantoor met een netto-omzet van meer dan 200.000.000 euro</u> ○ <u>ofwel beschikken over een Europese dochtervennootschap met een netto-omzet van meer dan 200.000.000 euro</u>

²⁰ Het OOB-statuu is niet langer doorslaggevend: elke vennootschap, ongeacht haar rechtsvorm, valt onder de verplichting tot publicatie van duurzaamheidsinformatie zodra aan de voormelde criteria is voldaan.

2. Gefaseerde toepassing

Net als de CSRD voorziet de CSRD-wet van 2024 in een gefaseerde toepassing²¹, zoals samengevat in de onderstaande tabel, die is geïnspireerd op die welke door de Europese Commissie is vastgesteld in haar mededeling over de CSRD²².

De in die mededeling van de Commissie en hierna weergegeven termijnen werden aangepast naar aanleiding van de omzetting van de "stop the clock"-richtlijn²³ in Belgisch recht door de wet van 12 december 2025²⁴.

De "stop the clock"-richtlijn wijzigt de door de CSRD voorziene inwerkingtredingsdata: ondernemingen die verplicht zijn om vanaf het boekjaar 2025 hun duurzaamheidsinformatie te publiceren, beschikken over een moratorium van twee jaar.

²¹ Artikel 116 van de CSRD-wet van 2024 tot omzetting van artikel 6, 2 van de CSRD.

²² Mededeling van de Commissie over de uitlegging van een aantal wettelijke bepalingen in Richtlijn 2013/34/EU ("jaarrekeningrichtlijn"), Richtlijn 2006/43/EG ("controle-richtlijn"), Verordening (EU) nr. 537/2014 ("controleverordening"), Richtlijn 2004/109/EG ("transparantierichtlijn"), Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772 (eerste reeks Europese standaarden voor duurzaamheidsrapportering, "eerste gedelegeerde handeling van de ESRS") en Verordening (EU) 2019/2088 (verordening betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector, "SFDR") met betrekking tot duurzaamheidsrapportering (hierna "Mededeling van de Commissie met betrekking tot de CSRD"), p. 11.

²³ Richtlijn 2025/794 van 14 april 2025 tot wijziging van de Richtlijnen 2022/2464 en 2024/1760 wat betreft de datums waarop lidstaten bepaalde vereisten inzake duurzaamheidsrapportering en passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven moeten toepassen.

²⁴ Wet tot wijziging van artikel 116 van de wet van 2 december 2024 betreffende de openbaarmaking van duurzaamheidsinformatie door bepaalde vennootschappen en groepen en de assurance van duurzaamheidsinformatie en houdende diverse bepalingen, inzake de datums waarop de rapportageverplichtingen van toepassing worden.

	FY ²⁵ 2024 (rapportering in 2025)	FY 2025-2027 (rapportering in 2026/2028)	FY 2026-2028 (rapportering in 2027/2029)	FY 2027 (rapportering in 2028)	FY 2028 (rapportering in 2029)
Grote ondernemingen die organisaties van openbaar belang zijn (met inbegrip van uitgevende instellingen van derde landen) ²⁶	Enkelvoudige duurzaamheidsinformatie (ESRS)	Enkelvoudige duurzaamheidsinformatie (ESRS)	Enkelvoudige duurzaamheidsinformatie (ESRS)	Enkelvoudige duurzaamheidsinformatie (ESRS)	Enkelvoudige duurzaamheidsinformatie (ESRS)
Grote ondernemingen die organisaties van openbaar belang zijn en een <u>geconsolideerde</u> jaarrekening opstellen (met inbegrip van uitgevende instellingen van derde landen) ²⁷	Geconsolideerde duurzaamheidsinformatie (ESRS ²⁵)	Geconsolideerde duurzaamheidsinformatie (ESRS)	Geconsolideerde duurzaamheidsinformatie (ESRS)	Geconsolideerde duurzaamheidsinformatie (ESRS)	Geconsolideerde duurzaamheidsinformatie (ESRS)
Grote ondernemingen (met inbegrip van uitgevende instellingen van derde landen) die <u>geen "OOB's met op geconsolideerde basis gemiddeld > 250 werknemers in het boekjaar" zijn</u>	Nihil	Enkelvoudige duurzaamheidsinformatie (ESRS)	Enkelvoudige duurzaamheidsinformatie (ESRS)	Enkelvoudige duurzaamheidsinformatie (ESRS)	Enkelvoudige duurzaamheidsinformatie (ESRS)
Moederondernemingen van een grote groep (met inbegrip van uitgevende instellingen van derde landen) die <u>geen "OOB's met op geconsolideerde basis gemiddeld > 250 werknemers in het boekjaar" zijn</u>	Nihil	Geconsolideerde duurzaamheidsinformatie (ESRS)	Geconsolideerde duurzaamheidsinformatie (ESRS)	Geconsolideerde duurzaamheidsinformatie (ESRS)	Geconsolideerde duurzaamheidsinformatie (ESRS)
Genoteerde KMO's waaronder: - Kleine en niet-complexe instellingen, (Her)verzekeringscaptives (met inbegrip van uitgevende instellingen van derde landen) <u>MAAR met uitzondering van micro-ondernemingen</u>	Nihil	Nihil	Enkelvoudige duurzaamheidsinformatie (ESRS of ESRS voor genoteerde KMO's)	Enkelvoudige duurzaamheidsinformatie (ESRS of ESRS voor genoteerde KMO's)	Enkelvoudige duurzaamheidsinformatie (ESRS of ESRS voor genoteerde KMO's)

²⁵ FY: boekjaar.

²⁶ Wat betreft de OOB's die duurzaamheidsinformatie openbaar moeten maken voor het boekjaar 2023 (rapportering in 2024), worden *in fine* bedoeld die welke binnen het toepassingsgebied van de NFRD (Richtlijn 2014/95/EU) vallen, cf. artikel 116, §1 van de CSRD-wet van 2024, dat verwijst naar de toepassing van de voorschriften van artikel 3:6, § 4 WVV.

²⁷ Idem en verwijzing van artikel 116, §1 van de CSRD-wet van 2024 naar het voormalige artikel 3:32, §2 WVV.

²⁸ European Sustainability Reporting Standards of standaarden voor duurzaamheidsrapportage overgenomen door de gedelegeerde verordening (EU) 2023/2772 van de Commissie van 31 juli 2023 tot aanvulling van Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft standaarden voor duurzaamheidsrapportage.

Groepen of vennootschappen uit landen buiten de EU	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Duurzaamheidsverslag (ESRS voor bepaalde ondernemingen uit derde landen of de ESRS)
--	-------	-------	-------	-------	---

|

De hierna volgende tabel geeft een samenvatting van de wijzigingen die zijn aangebracht door de “stop the clock”-richtlijn en de omzettingswet van 12 december 2025:

<u>Golf</u>	<u>Entiteiten die onder de CSRD-wet van 2024</u>	<u>Stop the clock-richtlijn</u>	<u>Wet van 12 december 2025</u>
<u>1ste golf</u>	<u>Grote OOB's en moederondernemingen die grote organisaties van openbaar belang zijn, met meer dan 500 werknemers, moesten in 2025 voor het eerst informatie over boekjaar 2024 publiceren in overeenstemming met de CSRD.</u>	<u>Geen wijziging</u>	<u>Geen wijziging (vanaf het boekjaar dat begint op 1 januari 2024 of op een latere datum in 2024).</u>
<u>2de golf</u>	<u>De andere grote ondernemingen (grote ondernemingen die geen OOB's zijn en die meer dan 500 werknemers tellen, en grote ondernemingen met minder dan 500 werknemers) zouden in 2026 informatie over boekjaar 2025 moeten publiceren.</u>	<u>Uitstel van twee jaar van de verslaggevingsverplichtingen.</u>	<u>Boekjaar dat begint op 1 januari 2027 of later (publicatie 2028).</u>
<u>3de golf</u>	<u>Beursgenoteerde kmo's, kleine en niet-complexe kredietinstellingen en captive verzekerings- en herverzekeringsondernemingen zouden in 2027 informatie over boekjaar 2026 moeten publiceren.</u>	<u>Uitstel van twee jaar van de verslaggevingsverplichtingen.</u>	<u>Boekjaar dat begint op 1 januari 2028 of later (publicatie 2029).</u>
<u>4de golf</u>	<u>Bepaalde ondernemingen uit derde landen die activiteiten uitoefenen op het grondgebied van de Europese Unie boven bepaalde drempels, zouden in 2029 informatie moeten publiceren over boekjaar 2028.</u>	<u>Geen uitstel voorzien.</u>	<u>Geen uitstel voorzien (dus altijd “vanaf boekjaar dat begint op 1 januari 2028 of later”).</u>

3. Niet-onderworpen entiteiten

De volgende Belgische ondernemingen zijn niet verplicht om duurzaamheidsinformatie openbaar te maken:

- de **“organisaties van openbaar belang bedoeld in artikel 1:12, 1° en 2° WVV²⁹”** die op balansdatum van het laatst afgesloten boekjaar niet meer dan één van de volgende criteria overschrijden:
 - Balanstotaal: 450.000 euro
 - Jaarlijkse netto-omzet: 900.000 euro
 - Jaargemiddelde van het aantal werknemers: 10;
- de **vennootschappen onder firma, de commanditaire vennootschappen en de Europese economische samenwerkingsverbanden (“EESV’s”)** waarvan alle onbeperkt aansprakelijke vennoten natuurlijke personen zijn³⁰;
- de **VZW’s en stichtingen** (buiten het toepassingsgebied van de CSRD);
- de **openbare instellingen** die niet de rechtsvorm van een vennootschap hebben³¹;
- de **Nationale Bank van België (NBB)**, met uitzondering van de openbaarmaking van de essentiële immateriële middelen;
- de **instellingen voor collectieve belegging (ICB’s)** en de **alternatieve beleggingsinstellingen (ABI’s)**³².

²⁹ Nieuw artikel 3:6/1, §2, 2° WVV; de Memorie van toelichting bij de CSRD-wet van 2024 verwijst in dit verband naar “genoteerde microvennootschappen”, p. 24, cf. [De Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers](#). De begrippen “balanstotaal”, “netto-omzet” en “jaargemiddelde aantal werknemers” zijn op geconsolideerd niveau gebaseerd op dezelfde begrippen als voor de openbaarmaking van niet-geconsolideerde duurzaamheidsinformatie.

³⁰ Nieuw artikel 3:6/1, §2, 1° WVV.

³¹ De CSRD-wet van 2024 vormt de omzetting in het Belgisch recht van de CSRD-richtlijn. Deze richtlijn wijzigt de Boekhoudrichtlijn die alleen van toepassing is op vennootschappen die zijn opgericht in een vorm die is opgenomen in bijlage I bij de Boekhoudrichtlijn (voor België gaat het om de volgende vennootschapsvormen: naamloze vennootschap, commanditaire vennootschap, besloten vennootschap en coöperatieve vennootschap). Openbare instellingen die niet zijn opgericht in de vorm van een vennootschap zijn bijgevolg niet onderworpen aan de verplichting om duurzaamheidsinformatie openbaar te maken.

³² Artikel 3:6/1, §2, 3° verwijzend naar artikel 2, punt 12), b) en f) van Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector (SFDR); Vragen 11 en 12 van de Mededeling van de Commissie met betrekking tot de CSRD (p. 18). In haar mededeling met betrekking tot de CSRD (antwoord op vraag 12, p. 18) specificeert de Commissie dat ondernemingen **die een ICBE of een ABI aanhouden, daarentegen wel onder het toepassingsgebied van de verplichting inzake duurzaamheidsrapportering vallen.**

II. Openbaarmaking van (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie

De verplichting om (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie openbaar te maken en de inhoud van deze informatie³³ variëren afhankelijk van de categorie van de vennootschap waarvoor deze verplichting geldt. Er is immers een verschil of het gaat om een enkele onderneming of een groep die een geconsolideerde jaarrekening moet opstellen. De wet voorziet dus in specifieke regelingen voor bepaalde ondernemingen.

1. Algemene regeling

A. Inhoud van de niet-geconsolideerde duurzaamheidsinformatie³⁴

Het bestuursorgaan van een vennootschap die onder het toepassingsgebied van artikel 3:6/1 WVV valt, zal in zijn jaarverslag de door het WVV³⁵ opgesomde informatie moeten opnemen, die hieronder wordt weergegeven:

- 1) een korte beschrijving van het bedrijfsmodel en de strategie van de vennootschap, met inbegrip van:
 - a) de veerkracht van het bedrijfsmodel en de strategie van de vennootschap ten aanzien van risico's in verband met duurzaamheidskwesties³⁶;
 - b) de kansen voor de vennootschap op het gebied van duurzaamheidskwesties;
 - c) de plannen van de vennootschap, met inbegrip van uitvoeringsmaatregelen en daaraan gerelateerde financiële en investeringsplannen, om ervoor te zorgen dat haar bedrijfsmodel en strategie verenigbaar zijn met de "Klimaatovereenkomst van Parijs" en de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken zoals vastgesteld in Verordening (EU) 2021/1119³⁷;
 - d) de wijze waarop in het bedrijfsmodel en de strategie van de vennootschap rekening wordt gehouden met de belangen van de belanghebbenden bij de vennootschap en met de effecten van de vennootschap op duurzaamheidskwesties;
 - e) de wijze waarop de strategie van de vennootschap ten aanzien van duurzaamheidskwesties is uitgevoerd;
- 2) een beschrijving van de door de vennootschap vastgestelde tijdgebonden doelstellingen met betrekking tot duurzaamheidskwesties, een beschrijving van de vooruitgang geboekt bij het bereiken van die doelstellingen en een verklaring die duidelijk maakt of de doelstellingen ten aanzien van milieufactoren van de groep gebaseerd zijn op overtuigend wetenschappelijk bewijs;
- 3) een beschrijving van de rol van bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen met betrekking tot duurzaamheidskwesties, en van de daarin aanwezige deskundigheid en vaardigheden voor het vervullen van die rol;

³³ De begrippen "duurzaamheidsinformatie" en "geconsolideerde duurzaamheidsinformatie" omvatten de verslaglegging van informatie met betrekking tot duurzaamheidskwesties overeenkomstig de artikelen 3:6/3 en 3:32/2 WVV en, in voorkomend geval, wanneer die duurzaamheidskwesties betrekking hebben op de op zichzelf staande onderneming van een derde land, overeenkomstig artikel 3:20/5 WVV, of wanneer die duurzaamheidskwesties betrekking hebben op de groep van de uiteindelijke moederonderneming van een derde land, overeenkomstig de artikelen 3:6/9 en 3:20/5 WVV.

³⁴ Voor de inhoud van de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie, zie verder sectie II.3.B van deze nota.

³⁵ Nieuw artikel 3:6/4, §1 WVV.

³⁶ Het begrip "duurzaamheidskwesties" omvat ecologische factoren, sociale en mensenrechten, en governancefactoren, waaronder duurzaamheidsfactoren als gedefinieerd in artikel 2, punt 24) van de SFDR-Verordening.

³⁷ Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 ("Europese klimaatwet").

- 4) een beschrijving van het beleid van de vennootschap met betrekking tot duurzaamheidskwesties;
- 5) informatie over stimuleringsregelingen in verband met duurzaamheid die aan leden van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen worden aangeboden;
- 6) een beschrijving van de door de vennootschap toegepaste passende zorgvuldigheidsprocedure ten aanzien van duurzaamheidskwesties en, indien van toepassing, in overeenstemming met de vereisten van de EU voor ondernemingen om een passende zorgvuldigheidsprocedure uit te voeren (*in fine* de door de CSDDD³⁸ vereiste procedures voor ondernemingen die onder haar toepassingsgebied vallen);
- 7) een beschrijving van de belangrijkste feitelijke of potentiële negatieve effecten die verband houden met de eigen activiteiten en met de waardeketen van de vennootschap, met inbegrip van haar producten en diensten, haar zakenrelaties en haar toeleveringsketen, welke activiteiten zijn ondernomen voor het in kaart brengen en monitoren van die effecten en van andere negatieve effecten die de vennootschap op grond van andere vereisten van de Europese Unie met betrekking tot het uitvoeren van een passende zorgvuldigheidsprocedure verplicht is in kaart te brengen;
- 8) een beschrijving van alle door de vennootschap genomen maatregelen om feitelijke of potentiële negatieve effecten te voorkomen, te beperken, te verhelpen of te beëindigen, en het resultaat van dergelijke maatregelen (tevens vereiste procedures van de CSDDD);
- 9) een beschrijving van de voornaamste risico's voor de vennootschap met betrekking tot duurzaamheidskwesties, met inbegrip van een beschrijving van de belangrijkste afhankelijkheden van de vennootschap van die kwesties, en hoe de vennootschap die risico's beheert;
- 10) de indicatoren die relevant zijn voor de in 1) tot 9) bedoelde informatievervalsing.

B. "Safe Harbour"-regeling³⁹

De Belgische wetgever heeft de "Safe Harbour"-optie van de CSRD gelicht in de CSRD-wet van 2024 en deze is bijgevolg opgenomen in het WVV⁴⁰. De beslissing om gebruik te maken van deze uitzondering op het beginsel van openbaarmaking van duurzaamheidsinformatie ligt daarom, naar Belgisch recht, bij het bestuursorgaan. Het bestuursorgaan dient zijn standpunt toe te lichten in een behoorlijk gerechtvaardigde opvatting waarvoor de leden de collectieve verantwoordelijkheid zullen hebben. Met andere woorden, de collectieve aansprakelijkheid van de leden van het bestuursorgaan die ervoor gekozen hebben om gebruik te maken van deze "Safe Harbour"-regeling zonder dat daar een rechtvaardiging voor is, kan worden ingeroepen indien de toepassing van deze regeling schade heeft berokkend aan de gebruikers van het verslag⁴¹.

³⁸ Richtlijn (EU) 2024/1760 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937 en Verordening (EU) 2023/2859. Deze richtlijn werd nog niet omgezet in het Belgisch recht.

³⁹ De CSRD bepaalt dat de lidstaten in hun nationale wetgeving een "safe harbour"-regeling kunnen opnemen waardoor de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen kunnen beslissen om bepaalde duurzaamheidsinformatie die schade zou kunnen berokkenen aan het bedrijfsgeheim of die op zijn minst tot gevolg zou hebben dat geheime of vertrouwelijke informatie wordt vrijgegeven, niet op te nemen in het jaarverslag.

⁴⁰ Nieuw artikel 3:6/4, §4 WVV en overweging 34 CSRD. Deze regeling geldt ook voor de openbaarmaking van de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie; zie nieuw artikel 3:32/3, §5 WVV.

⁴¹ De volgende personen worden door de Europese Commissie in overweging 9 van de CSRD geïdentificeerd als gebruikers van het verslag:

- Individuele burgers en particuliere spaarders
- Vakbonden en werknemersvertegenwoordigers
- Actoren uit het maatschappelijk middenveld
- Beleggers
- Zakenpartners.

C. Waardeketen

Er dient te worden gespecificeerd dat de ondernemingen die deel uitmaken van de waardeketen, indirect zijn beïnvloed door de CSRD-wet van 2024, aangezien zij in voorkomend geval verplicht kunnen zijn om hun duurzaamheidsinformatie aan de onderneming stroomopwaarts en/of stroomafwaarts openbaar te maken. Volgens het WVV⁴² mag aan de vennootschappen en entiteiten die niet onderworpen zijn aan de verplichting van het openbaar maken van duurzaamheidsinformatie maar wel deel uitmaken van de waardeketen, evenwel niet meer informatie worden gevraagd dan wat vereist is in het licht van de Europese standaarden van duurzaamheidsrapportage voor kleine en middelgrote ondernemingen⁴³ en wat redelijkerwijs verlangd kan worden van vennootschappen en entiteiten die leveranciers of klanten zijn in de waardeketen. Bovendien is het eisen van assurance van duurzaamheidsinformatie verboden voor deze ondernemingen in de waardeketen⁴⁴. Daarentegen belet niets deze ondernemingen om op vrijwillige basis een dergelijk assuranceverslag te vragen.

De ondernemingen zullen, bij het opstellen van de openbaar te maken duurzaamheidsinformatie, rekening moeten houden met de informatie die een impact heeft op alle tijdhorizonten: de korte, middellange en lange termijn. Net zoals zij rekening zullen moeten houden met de informatie die zij nodig hebben om in overeenstemming te zijn met de CSRD-wet van 2024, en die moet worden verstrekt door de ondernemingen die deel uitmaken van de waardeketen⁴⁵.

2. Specifieke regeling: genoteerde KMO's

A. Toepassingsgebied

Deze specifieke regeling is van toepassing op alle vennootschappen die niet voldoen aan de drempelwaarden die in de wet zijn ingevoerd en die het mogelijk maken om een onderneming als grote onderneming aan te merken, en waarvan effecten op een gereguleerde markt zijn toegelaten. Ondernemingen die aan deze twee voorwaarden voldoen, worden als genoteerde KMO aangemerkt⁴⁶.

Er dient te worden gespecificeerd dat de volgende ondernemingen – naast de genoteerde KMO's – onder deze uitzonderingsregeling vallen:

- kleine en niet-complexe kredietinstellingen zoals gedefinieerd in artikel 4, lid 1, punt 145), van Verordening (EU) nr. 575/2013⁴⁷;
- verzekeringscaptives⁴⁸;
- herverzekeringscaptives⁴⁹.

⁴² Nieuw artikel 3:6/4, §2, lid 2 WVV, en nieuw artikel 3:32/3, §2 WVV voor de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie.

⁴³ Cf. VSME Standard: [VSME Standard.pdf](#).

⁴⁴ Nieuw artikel 3:75/2, lid 5 WVV.

⁴⁵ Voor meer informatie, zie: Accountancy Europe, *CSRD readiness: limited assurance approach to value chain information*, cf. [CSRD readiness: limited assurance approach to value chain information - Accountancy Europe](#) (december 2024); EFRAG, IG 2: *Value Chain Implementation Guidance*, cf. [EFRAG IG 2 Value Chain_final.pdf](#) (mei 2024).

⁴⁶ Nieuw artikel 3:6/5 WVV; Memorie van toelichting bij de CSRD-wet van 2024, p. 28, cf. [De Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers](#).

⁴⁷ Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012.

⁴⁸ D.w.z. de ondernemingen bedoeld in artikel 15, 21° van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op verzekerings- of herverzekeringsondernemingen.

⁴⁹ D.w.z. de ondernemingen bedoeld in artikel 15, 22° van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op verzekerings- of herverzekeringsondernemingen.

B. Inhoud van de beperkte duurzaamheidsinformatie

Deze specifieke regeling staat deze genoteerde KMO's toe om alleen de volgende informatie openbaar te maken:

- 1) een korte beschrijving van het bedrijfsmodel en de strategie van de vennootschap;
- 2) een beschrijving van het beleid van de vennootschap met betrekking tot duurzaamheidskwesties;
- 3) de belangrijkste feitelijke of potentiële negatieve effecten van de vennootschap op duurzaamheidskwesties, en de maatregelen die zijn genomen om dergelijke feitelijke of potentiële negatieve effecten in kaart te brengen, te monitoren, te voorkomen, te beperken of te verhelpen;
- 4) de voornaamste risico's voor de vennootschap in verband met duurzaamheidskwesties en hoe de vennootschap die risico's beheert;
- 5) essentiële indicatoren die nodig zijn voor de informatieverzorging bedoeld in 1) tot 4).

In de CSRD-wet van 2024 wordt ook gespecificeerd dat deze informatie moet worden opgesteld in overeenstemming met Europese standaarden die door middel van gedelegeerde handelingen zullen worden vastgelegd⁵⁰. Hiermee worden de ESRS voor genoteerde KMO's bedoeld, zijnde de door de EFRAG uitgewerkte LSME-standaarden⁵¹.

3. Specifieke regeling: groepen binnen de EU die een geconsolideerde jaarrekening opstellen

De CSRD-wet van 2024 stelt ook een bijzondere regeling in voor groepen die een geconsolideerde jaarrekening en geconsolideerde duurzaamheidsinformatie moeten opstellen⁵².

A. Toepassingsgebied

i. Toepassingsgebied sensu stricto

De toepassingscriteria zijn opgenomen in de wet⁵³ die, net als de openbaarmaking van niet-geconsolideerde ("enkelvoudige") duurzaamheidsinformatie, vereist dat minstens twee van de volgende drempelwaarden, op geconsolideerde basis en op balansdatum, gedurende twee opeenvolgende boekjaren worden overschreden⁵⁴:

- geconsolideerd balanstotaal: 25.000.000 euro
- geconsolideerde jaarlijkse netto-omzet: 50.000.000 euro

⁵⁰ Nieuw artikel 3:6/5, §1, tweede lid WVV, ingevoegd bij artikel 17 van de CSRD-wet van 2024; zie met name de volgende zin: "Het bestuursorgaan neemt deze beperkte duurzaamheidsinformatie op in het jaarverslag van de vennootschap bedoeld in artikel 1:12, 1° en 2°, op grond van Europese standaarden van duurzaamheidsverslaglegging voor kleine en middelgrote ondernemingen en die de Europese Commissie door middel van de gedelegeerde handelingen bedoeld in artikel 29quater van Richtlijn 2013/34/EU heeft vastgelegd".

⁵¹ Zie de website van de EFRAG: [ESRS LSME \(ESRS for Listed SMEs\)](#), [Exposure draft consultation I EFRAG](#), opgemerkt moet worden dat de LSME-standaarden nog moeten worden aangenomen door middel van een gedelegeerde handeling van de Europese Commissie; de algemene ESRS-standaarden zijn vastgesteld bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772 van de Commissie van 31 juli 2023 tot aanvulling van Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft standaarden voor duurzaamheidsrapportage (ESRS).

⁵² Nieuwe artikelen 3:32/1 t.e.m. 3:32/6 WVV tot omzetting van het nieuw artikel 29bis van Richtlijn 2013/34 ingevoerd door de CSRD.

⁵³ Nieuw artikel 3:32/1, §1, eerste lid WVV.

⁵⁴ Nieuw artikel 3:32/1, §1, derde lid WVV.

- jaargemiddelde van het aantal werknemers: 250.

De drempelwaarden blijven dezelfde als die welke moeten worden bereikt voor de openbaarmaking van niet-geconsolideerde duurzaamheidsinformatie; alleen verandert de berekeningsmethode in die zin dat de waarden nu door de moeder vennootschap van de groep moeten worden bereikt⁵⁵.

De drempelwaarden voor de toepasbaarheid van de verplichtingen inzake openbaarmaking van geconsolideerde duurzaamheidsinformatie worden getoetst op de datum van de afsluiting van de jaarrekening van de moeder vennootschap, op basis van de laatste opgemaakte jaarrekeningen van de te consolideren vennootschappen⁵⁶.

De hier besproken specifieke regeling is ook van toepassing op⁵⁷:

- de vennootschappen als bedoeld in artikel 3:6/1, §1, tweede lid WVV (onder andere de verzekeringsondernemingen), en die moeder vennootschappen zijn;
- de vennootschappen als bedoeld in artikel 3:21, 1° WVV (zijnde de vennootschappen die vallen onder de Bankwet van 25 april 2014, zoals o.m. de kredietinstellingen), en die moeder vennootschappen zijn.

Wanneer een moeder vennootschap de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie opstelt en openbaar maakt in haar jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, moet ze niet langer duurzaamheidsinformatie met betrekking tot haar jaarrekening openbaar maken in haar jaarverslag⁵⁸.

ii. *Vrijstellingen*

- ✓ **Vrijstelling van de Belgische dochter vennootschap van een moeder vennootschap (BE/EU) (artikel 3:6/7, §1 WVV)**

Wanneer een dochter vennootschap behoort tot de consolidatiekring van haar moeder vennootschap voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening, dan volstaat het dat de duurzaamheidsinformatie van de groep wordt opgenomen in het verslag over de geconsolideerde jaarrekening, opgesteld door de moeder vennootschap van de groep waartoe de dochter vennootschap behoort⁵⁹.

Daarom stelt het WVV een vrijstellingsregeling in ten gunste van deze **dochter vennootschap** opgenomen in de consolidatiekring. Zij is niet verplicht om haar eigen duurzaamheidsinformatie openbaar te maken indien aan de – hierna vermelde – cumulatieve wettelijke voorwaarden is voldaan:

- 1) a) **de Belgische moeder vennootschap** heeft in haar jaarverslag de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie overeenkomstig artikel 3:32/2 WVV opgenomen; of
b) indien van toepassing, de **moeder onderneming van een lidstaat** heeft in haar verslag de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie volgens de wetgeving van de lidstaat overeenkomstig artikel 29bis van de Boekhoudrichtlijn opgenomen;
- 2) **het jaarverslag van de vrijgestelde dochter vennootschap** bevat de volgende informatie⁶⁰:

⁵⁵ Nieuw artikel 3:32/1, §1 WVV.

⁵⁶ Nieuw artikel 3:32/1, §1, tweede lid WVV.

⁵⁷ Nieuw artikel 3:32/1, §2 WVV.

⁵⁸ Nieuw artikel 3:32/2, §1, vierde lid WVV: "Met de verslaglegging van geconsolideerde duurzaamheidsinformatie in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening wordt de moeder vennootschap geacht te hebben voldaan aan de in artikelen 3:6/3 en 3:32, §1, tweede lid, [1°], tweede lid, opgenomen verplichting."

⁵⁹ Memorie van toelichting bij de CSRD-wet van 2024, p. 30, cf. [De Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers](#).

⁶⁰ Is de dochter vennootschap niet verplicht een jaarverslag op te stellen, dan is zij vrijgesteld van de verplichting bedoeld onder 2° op voorwaarde dat die dochter vennootschap evenwel het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening van haar moeder vennootschap openbaar maakt (nieuw artikel 3:6/7, §1, lid 2 WVV).

- a) de naam en zetel van de moeder vennootschap of moeder onderneming die op groepsniveau de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie opstelt en die openbaar maakt;
- b) de weblinks naar het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening van de moeder vennootschap, en het desbetreffende assuranceverslag bedoeld in artikel 3:82/5 WVV of, in voorkomend geval naar het geconsolideerd jaarverslag van de moeder onderneming van een lidstaat, en naar de in artikel 34, lid 1, tweede alinea, punt a bis), van de Boekhoudrichtlijn 2013/34/EU bedoelde assuranceconclusie hiervan;
- c) de mededeling dat de dochter vennootschap is vrijgesteld van de in artikel 3:6/3 WVV bedoelde verplichtingen.

Er moet worden gespecificeerd dat deze vrijstelling ook van toepassing is op OOB's die duurzaamheidsinformatie openbaar moeten maken. Deze vrijstelling is echter niet van toepassing op de volgende OOB's (**uitzondering op de vrijstelling**)⁶¹:

- de grote genoteerde vennootschappen bedoeld in artikel 1:11 WVV;
- de grote vennootschappen bedoeld in artikel 1:12, 2° WVV — d.w.z. de vennootschappen waarvan de obligaties en andere schuldinstrumenten, almede certificaten betreffende dergelijke effecten, of andere waardepapieren die het recht verlenen die effecten te verwerven of te verkopen of die aanleiding geven tot een afwikkeling in contanten waarvan het bedrag wordt bepaald op grond van effecten, valuta's, rentevoeten of rendementen, grondstoffen prijzen of andere indexen of maatstaven, zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt.

✓ **Vrijstelling van de Belgische moeder vennootschap die tevens dochter vennootschap is van een andere moeder vennootschap (BE/EU) (artikel 3:32/5, §1 WVV)**

Het WVV stelt ook **de Belgische moeder vennootschap vrij die tevens dochter vennootschap is** van een Belgische of Europese moeder onderneming⁶², onder de volgende wettelijke cumulatieve voorwaarden:

- 1) de moeder vennootschap en haar dochter vennootschappen zijn opgenomen in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening **van een andere moeder vennootschap**;
- 2) **het jaarverslag** over de geconsolideerde jaarrekening **van de vrijgestelde moeder vennootschap** bevat de volgende informatie⁶³:
 - a) de naam en de zetel van de moeder vennootschap die op het niveau van de groep geconsolideerde duurzaamheidsinformatie in het jaarverslag heeft opgenomen overeenkomstig artikel 3:32/2 WVV;
 - b) een verwijzing naar de internetpagina van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening of de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie en naar het desbetreffende assuranceverslag bedoeld in artikel 3:82/5 WVV of in voorkomend geval, de assuranceconclusie bedoeld in artikel 34, lid 1, tweede alinea, punt a bis), van de Boekhoudrichtlijn;

⁶¹ Nieuw artikel 3:6/7, §3, 1° WVV. Merk op dat de vrijstelling overeenkomstig nieuw artikel 3:6/7, §3, 2° WVV ook van toepassing is op de dochter vennootschappen bedoeld in nieuw artikel 3:32/1, §2, lid 2 WVV (bepaalde kredietinstellingen en (her)verzekeringsondernemingen).

⁶² Nieuw artikel 3:32/5, §1 WVV.

⁶³ De betrokken vennootschap die het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening van de moeder vennootschap openbaar maakt overeenkomstig artikel 3:32/2, moet de informatie bedoeld in de voormelde tweede voorwaarden niet verstrekken (nieuw artikel 3:32/5, §1, lid 2 WVV).

- c) de mededeling dat de moeder vennootschap is vrijgesteld van de in artikel 3:32/2 WVV bedoelde verplichtingen.

Er moet worden gespecificeerd dat deze vrijstelling ook van toepassing is op moeder vennootschappen die OOB's zijn en die geconsolideerde duurzaamheidsinformatie openbaar moeten maken. Deze vrijstelling is echter niet van toepassing op de volgende OOB's (**uitzondering op de vrijstelling**)⁶⁴:

- de grote genoteerde vennootschappen bedoeld in artikel 1:11 WVV;
- de grote vennootschappen bedoeld in artikel 1:12, 2° WVV – d.w.z. de vennootschappen waarvan de obligaties en andere schuldinstrumenten, almede certificaten betreffende dergelijke effecten, of andere waardepapieren die het recht verlenen die effecten te verwerven of te verkopen of die aanleiding geven tot een afwikkeling in contanten waarvan het bedrag wordt bepaald op grond van effecten, valuta's, rentevoeten of rendementen, grondstoffenprijzen of andere indexen of maatstaven, zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt.

De wet bepaalt ook onder welke voorwaarden een moeder vennootschap die een dochter vennootschap is van een moeder onderneming **van een derde land**, in aanmerking kan komen voor een vrijstelling⁶⁵. In dit verband verwijzen wij naar sectie II.4.B.ii van deze nota.

B. Inhoud van de informatie en bijzonderheden van de regeling

De moeder vennootschap van de groep dient in haar jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening de volgende informatie openbaar te maken⁶⁶:

- 1) een korte beschrijving van het bedrijfsmodel en de strategie van de groep, met inbegrip van:
 - a) de veerkracht van het bedrijfsmodel en de strategie van de groep ten aanzien van risico's in verband met duurzaamheidskwesties;
 - b) de kansen voor de groep op het gebied van duurzaamheidskwesties;
 - c) de plannen van de groep, met inbegrip van de uitvoeringsmaatregelen en daaraan gerelateerde financiële en investeringsplannen, om ervoor te zorgen dat zijn bedrijfsmodel en strategie verenigbaar zijn met de "Klimaatovereenkomst van Parijs" en de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken zoals vastgesteld in Verordening (EU) 2021/1119;
 - d) de wijze waarop in het bedrijfsmodel en de strategie van de groep rekening wordt gehouden met de belangen van de belanghebbenden bij de groep en met de effecten van de groep op duurzaamheidskwesties;
 - e) de wijze waarop de strategie van de groep ten aanzien van duurzaamheidskwesties is uitgevoerd;
- 2) een beschrijving van de door de groep vastgestelde tijdgebonden doelstellingen met betrekking tot duurzaamheidskwesties, een beschrijving van de vooruitgang geboekt bij het bereiken van die doelstellingen en een verklaring die duidelijk maakt of de doelstellingen ten aanzien van milieufactoren van de groep gebaseerd zijn op overtuigend wetenschappelijk bewijs;
- 3) een beschrijving van de rol van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen met betrekking tot duurzaamheidskwesties;
- 4) een beschrijving van het beleid van de groep met betrekking tot duurzaamheidskwesties;
- 5) informatie over stimuleringsregelingen in verband met duurzaamheid die aan leden van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen worden aangeboden;

⁶⁴ Nieuw artikel 3:32/5, §3 WVV.

⁶⁵ Nieuw artikel 3:32/5, §2 WVV.

⁶⁶ Nieuw artikel 3:32/3, §1 WVV.

- 6) een beschrijving van de door de groep toegepaste passende zorgvuldigheidsprocedure ten aanzien van duurzaamheidskwesties en, indien van toepassing, in overeenstemming met de vereisten van de EU voor ondernemingen om een dergelijke procedure uit te voeren;
- 7) een beschrijving van de belangrijkste feitelijke of potentiële negatieve effecten die verband houden met de eigen activiteiten en met de waardeketen van de groep, met inbegrip van haar producten en diensten, haar zakenrelaties en haar toeleveringsketen, welke activiteiten zijn ondernomen voor het in kaart brengen en monitoren van die effecten en van andere negatieve effecten die de vennootschap op grond van andere vereisten van de Europese Unie met betrekking tot het uitvoeren van een passende zorgvuldigheidsprocedure verplicht is in kaart te brengen;
- 8) een beschrijving van alle door de groep genomen maatregelen om feitelijke of potentiële negatieve effecten te voorkomen, te beperken, te verhelpen of te beëindigen, en het resultaat van dergelijke maatregelen;
- 9) een beschrijving van de voornaamste risico's voor de groep met betrekking tot duurzaamheidskwesties, met inbegrip van een beschrijving van de voornaamste afhankelijkheden van de groep met betrekking tot die kwesties, en hoe de groep die risico's beheert;
- 10) de indicatoren die relevant zijn voor de in 1) tot 9) bedoelde informatievervalsing.

4. Specifieke regeling: dochtervennootschappen van ondernemingen gevestigd in een derde land⁶⁷

Moederondernemingen vallende onder het recht van een derde land zijn in principe uitgesloten van het toepassingsgebied van de CSRD-wet van 2024, tenzij zij actief zijn op de Europese markt **via een Belgische dochtervennootschap**. In dit geval zijn deze moederondernemingen gevestigd in derde landen dus indirect onderworpen aan de CSRD-wet van 2024. **De specifieke duurzaamheidsinformatie van de uiteindelijke moederonderneming⁶⁸ en de netto-omzet van de uiteindelijke moederonderneming⁶⁹** moeten immers door hun Belgische dochteronderneming openbaar worden gemaakt.

A. Openbaarmaking van de netto-omzet

i. Toepassingsgebied

Voor de toepassing van deze bijzondere regeling is de Belgische vennootschap:

- ofwel een grote vennootschap;
 - ofwel een genoteerde KMO;
 - ofwel een grote kredietinstelling of verzekeringsonderneming;
- EN TEGELIJKERTIJD**
- een dochtervennootschap van een uiteindelijke moederonderneming vallende onder het recht van een derde land;
- OF TEGELIJKERTIJD**
- een dochtervennootschap van een dochteronderneming die deel uitmaakt van een groep met een uiteindelijke moederonderneming van een derde land.

Niet-genoteerde KMO's en genoteerde vennootschappen die beantwoorden aan de criteria van een microvennootschap zijn dus uitgesloten.

ii. Inhoud van de openbaarmaking

Een dochtervennootschap die onder het toepassingsgebied valt, maakt dus de netto-omzet van haar uiteindelijke moederonderneming openbaar, als volgt:

- de netto-omzet behaald in België, berekend op geconsolideerde basis op de datum van afsluiting van het boekjaar;
- de netto-omzet behaald door economische activiteiten in de lidstaten, berekend op geconsolideerde basis op de datum van afsluiting van het boekjaar.

⁶⁷ Nieuw artikel 3:6/9 WVV.

⁶⁸ Nieuw artikel 3:6/9, §3 WVV.

⁶⁹ Nieuw artikel 3:6/9, §2 WVV.

B. Openbaarmaking van specifieke duurzaamheidsinformatie

iii. Toepassingsgebied sensu stricto

Het toepassingsgebied met betrekking tot de specifieke duurzaamheidsinformatie is hetzelfde als voor de openbaarmaking van de netto-omzet, met als enige verschil dat de dochtervennootschappen de specifieke duurzaamheidsinformatie van hun moederonderneming niet openbaar hoeven te maken in de volgende gevallen⁷⁰:

- wanneer de netto-omzet van de moederonderneming in de lidstaten gedurende twee opeenvolgende boekjaren het bedrag van 150 miljoen euro **niet heeft overschreden**;
- wanneer het verslag van de specifieke duurzaamheidsinformatie van de uiteindelijke moederonderneming reeds werd openbaar gemaakt door een andere Europese dochteronderneming van de groep met een hogere netto-omzet.

iv. Vrijstellingen

- ✓ **Vrijstelling van de Belgische dochtervennootschap van een moederonderneming van een derde land (artikel 3:6/7, §2 WVV)**

Het WVV stelt ook een vrijstellingsregeling in voor de dochtervennootschappen van een in een derde land gevestigde moederonderneming⁷¹. Deze regeling is gebaseerd op de Transparantierichtlijn en vereist dat de moederonderneming de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie opneemt in haar jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening of in voorkomend geval, in een ander verslag dat is opgesteld overeenkomstig het WVV of op een wijze die gelijkwaardig is aan de standaarden voor duurzaamheidsrapportering⁷². De gelijkwaardigheid van de standaarden op basis waarvan het genoemde verslag wordt opgesteld, wordt bepaald op basis van een uitvoeringshandeling van de Europese Commissie in overeenstemming met de Transparantierichtlijn⁷³.

De wettelijke voorwaarden waaraan cumulatief moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor het vrijstellingsregime zijn als volgt:

- 1) **de moederonderneming van een derde land** heeft in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening of in voorkomend geval, in een verslag, de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie opgenomen overeenkomstig artikel 3:32/2 WVV of op een wijze die gelijkwaardig is aan die waarin de op grond van artikel 29ter van de Boekhoudrichtlijn vastgestelde standaarden voor duurzaamheidsrapportering, als bepaald overeenkomstig een op grond van artikel 23, lid 4, derde alinea, van de Transparantierichtlijn vastgestelde uitvoeringshandeling inzake de gelijkwaardigheid van standaarden voor duurzaamheidsrapportage voorziet, en dit geconsolideerd jaarverslag of in voorkomend geval dit verslag over duurzaamheidsinformatie openbaar gemaakt overeenkomstig het WVV;
- 2) **het jaarverslag van de vrijgestelde dochtervennootschap** bevat de volgende informatie⁷⁴:
 - a) de naam en de zetel van de moederonderneming die op groepsniveau de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie opstelt overeenkomstig artikel 3:32/2 WVV of op een wijze die

⁷⁰ Nieuw artikel 3:6/9, §6 WVV.

⁷¹ Nieuw artikel 3:6/7, §2 WVV.

⁷² Worden hiermee bedoeld de standaarden aangenomen op grond van artikel 29ter van de Boekhoudrichtlijn zoals gewijzigd door de CSRD.

⁷³ Uitvoeringshandeling vastgesteld op basis van artikel 23, §4 van de Transparantierichtlijn, die tot op heden nog niet is vastgesteld.

⁷⁴ Is de dochtervennootschap niet verplicht een jaarverslag op te stellen, dan is zij vrijgesteld van de verplichting bedoeld in het eerste lid, 2°, op voorwaarde dat die dochtervennootschap evenwel het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening van de moederonderneming openbaar maakt (nieuw artikel 3:6/7, §2, lid 3 WVV).

- gelijkwaardig is aan die waarin de op grond van artikel 29ter van de Boekhoudrichtlijn vastgestelde standaarden voor duurzaamheidsrapportering, als bepaald overeenkomstig een op grond van artikel 23, lid 4, derde alinea van de Transparantierichtlijn vastgestelde uitvoeringshandeling inzake de gelijkwaardigheid van standaarden voor duurzaamheidsrapportage voorziet, en die openbaar maakt;
- b) de weblinks naar de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie van de moederonderneming, bedoeld in 1°, en naar de in het tweede lid bedoelde assuranceconclusie;
 - c) de mededeling dat de dochtervennootschap is vrijgesteld van de in artikel 3:6/3 WVV bedoelde verplichtingen;
- 3) de in artikel 8 van de Taxonomieverordening bedoelde informatieverschaffing over de activiteiten van de vrijgestelde dochtervennootschap, en in voorkomend geval haar dochtervennootschappen, wordt opgenomen in het jaarverslag van de vrijgestelde dochtervennootschap of in de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie die door de in een derde land gevestigde moederonderneming is openbaar gemaakt.

De assuranceconclusie over de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie die de moederonderneming van een derde land openbaar heeft gemaakt, wordt uitgebracht door één of meerdere personen of kantoren die volgens het recht van het rechtsgebied van die moederonderneming gerechtigd zijn om een assuranceconclusie van geconsolideerde duurzaamheidsinformatie uit te brengen.

Er moet worden gespecificeerd dat deze vrijstelling ook van toepassing is op OOB's die duurzaamheidsinformatie openbaar moeten maken. Deze vrijstelling is echter niet van toepassing op de volgende OOB's (**uitzondering op de vrijstelling**)⁷⁵:

- de grote genoteerde vennootschappen bedoeld in artikel 1:11 WVV;
- de grote vennootschappen bedoeld in artikel 1:12, 2° WVV — d.w.z. de vennootschappen waarvan de obligaties en andere schuldinstrumenten, almede certificaten betreffende dergelijke effecten, of andere waardepapieren die het recht verlenen die effecten te verwerven of te verkopen of die aanleiding geven tot een afwikkeling in contanten waarvan het bedrag wordt bepaald op grond van effecten, valuta's, rentevoeten of rendementen, grondstoffenprijzen of andere indexen of maatstaven, zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde markt.

✓ **Vrijstelling van de Belgische moedervennootschap die een dochtervennootschap is van een moederonderneming van een derde land (artikel 3:32/5, §2 WVV)**

Bovendien wordt ook **de Belgische moedervennootschap van een groep die een dochtervennootschap is van een andere moederonderneming van een derde land**, vrijgesteld⁷⁶. Deze vrijstelling is gebaseerd op de volgende wettelijke cumulatieve voorwaarden:

- 1) de moederonderneming van een derde land heeft hetzij **een jaarverslag** over de geconsolideerde jaarrekening **waarin de moedervennootschap en haar**

⁷⁵ Nieuw artikel 3:6/7, §3, 1° WVV. Merk op dat de vrijstelling overeenkomstig nieuw artikel 3:6/7, §3, 2° WVV ook van toepassing is op de dochtervennootschappen bedoeld in nieuw artikel 3:32/1, §2, lid 2 WVV (bepaalde kredietinstellingen en (her)verzekeringsondernemingen).

⁷⁶ Nieuw artikel 3:32/5, §2 WVV dat voorziet in de omzetting van artikel 29bis, §8 van de Boekhoudrichtlijn zoals gewijzigd door de CSRD. Deze vrijstelling is gebaseerd op de erkenning van gelijkwaardige buitenlandse voorschriften door de Commissie op grond van de voorschriften voorzien in artikel 4, §2, 4 en 5, en artikel 23, §4, van [Richtlijn 2004/109/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 2004 betreffende de transparantievereisten die gelden voor informatie over uitgevende instellingen waarvan effecten tot de handel op een gereguleerde markt zijn toegelaten en tot wijziging van Richtlijn 2001/34/EG](#), zoals gewijzigd door de CSRD (hierna "Transparantierichtlijn").

dochtervennootschappen opgenomen zijn, hetzij een verslag over de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie opgesteld en openbaar gemaakt overeenkomstig de ESRS⁷⁷ of op een wijze die gelijkwaardig is aan die standaarden;

- 2) de moederonderneming van een derde land heeft **hetzij** in haar jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, **hetzij** in haar verslag over de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie, de duurzaamheidsinformatie **van de groep** opgenomen (opgesteld overeenkomstig de ESRS⁷⁸ of op een wijze die gelijkwaardig is aan die standaarden);
- 3) het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening van de vrijgestelde moedervennootschap (dus niet het jaarverslag van de andere moedervennootschap) bevat de volgende informatie:
 - a) de naam en de zetel van de andere moederonderneming van een derde land;
 - b) een verwijzing naar de internetpagina van hetzij het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening die de duurzaamheidsinformatie van de moederonderneming van een derde land bevat, hetzij het verslag over de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie van de moederonderneming van een derde land, alsook naar de assuranceconclusie met betrekking tot dit verslag;
 - c) de mededeling dat de moedervennootschap (niet de andere moedervennootschap van een derde land) is vrijgesteld van de vereisten inzake duurzaamheidsrapportering⁷⁹;
- 4) de moederonderneming van een derde land heeft haar verslag (jaarverslag⁸⁰ of verslag over de specifieke duurzaamheidsinformatie) waarin de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie is opgenomen, dat vergezeld is van de conclusie over de overeenstemming van de duurzaamheidsinformatie met de wettelijke vereisten, openbaar gemaakt door neerlegging bij de NBB;
- 5) het jaarverslag van de vrijgestelde moedervennootschap of het verslag met betrekking tot de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie van de uiteindelijke moedervennootschap bevat de volgende informatie⁸¹, die enkel betrekking heeft op de economische activiteiten van de vrijgestelde moedervennootschap⁸²:
 - a) het aandeel van de omzet uit producten of diensten die verband houden met ecologisch duurzame economische activiteiten;
 - b) het aandeel van hun kapitaaluitgaven, en het aandeel van hun operationele uitgaven, in verband met activa of processen die verband houden met ecologisch duurzame economische activiteiten.

Het WVV specificeert dat de gelijkwaardigheid van voorschriften van derde landen die de openbaarmaking van duurzaamheidsinformatie regelen, afhankelijk is van de vaststelling van een uitvoeringshandeling door de Europese Commissie in overeenstemming met de Transparantierichtlijn⁸³. Tot op heden is deze uitvoeringshandeling nog niet vastgesteld.

Het is belangrijk om te specificeren dat de assuranceconclusie over de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie die de moederonderneming van een derde land heeft openbaar gemaakt, moet worden uitgebracht door één of meer personen of kantoren die, volgens het recht van het rechtsgebied van die moederonderneming, gerechtigd zijn om een dergelijke conclusie uit te brengen⁸⁴.

⁷⁷ Nieuw artikel 3:32/5, §2, 1° WVV dat verwijst naar het nieuw artikel 3:32/2 WVV dat uitdrukkelijk verwijst naar de ESRS.

⁷⁸ Nieuw artikel 3:32/5, §2, 2° WVV dat verwijst naar het nieuw artikel 3:32/2 WVV dat uitdrukkelijk verwijst naar de ESRS.

⁷⁹ Vereisten bedoeld in nieuw artikel 3:32/2 WVV.

⁸⁰ Het begrip jaarverslag is een Europees begrip (hoofdstuk 5 van de Boekhoudrichtlijn). Dit begrip is mogelijk anderszins bekend in een derde land.

⁸¹ Deze informatieverschaffing is vereist op grond van artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 ("Taxonomieverordening").

⁸² Nieuw artikel 3:32/5, §2, 5° WVV en nieuw artikel 3:32/5, §2, derde lid WVV.

⁸³ Nieuw artikel 3:32/5, §2, derde lid WVV, dat verwijst naar artikel 23, §4 van de Transparantierichtlijn.

⁸⁴ Nieuw artikel 3:32/5, §2, vierde lid WVV.

Ten slotte moet ook worden gespecificeerd dat deze vrijstelling eveneens geldt voor moedervervenootschappen die OOB's zijn en die geconsolideerde duurzaamheidsinformatie openbaar moeten maken⁸⁵. Deze vrijstelling (voor de Belgische moedervervenootschap die een dochtervennootschap van een andere moederonderneming van een derde land is) is echter niet van toepassing op de volgende OOB's (uitzondering op de vrijstelling)⁸⁶:

- de grote genoteerde vennootschappen bedoeld in artikel 1:11 WVV;
- de grote vennootschappen bedoeld in artikel 1:12, 2° WVV – d.w.z. de vennootschappen waarvan de obligaties of andere waardepapieren die het recht verlenen die effecten te verwerven of te verkopen of die aanleiding geven tot een afwikkeling in contanten waarvan het bedrag wordt bepaald op grond van effecten, valuta's, rentevoeten of rendementen, grondstofprijzen of andere indexen of maatstaven, zijn toegelaten op een gereguleerde markt.

v. Inhoud van de informatie en bijzonderheden van de regeling

De Belgische dochtervennootschap zal op het niveau van de groep een verslag over specifieke duurzaamheidsinformatie van de uiteindelijke moederonderneming van een derde land openbaar maken. Deze informatie is – op enkele uitzonderingen na – dezelfde informatie als voor een vennootschap die een geconsolideerde jaarrekening voor een groep moet opstellen⁸⁷, en wordt hieronder vermeld:

- 1) een korte beschrijving van het bedrijfsmodel en de strategie van de groep, met inbegrip van:
 - a) de plannen van de groep, met inbegrip van de uitvoeringsmaatregelen en daaraan gerelateerde financiële en investeringsplannen, om ervoor te zorgen dat zijn bedrijfsmodel en strategie verenigbaar zijn met de “Klimaatovereenkomst van Parijs” en de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken zoals vastgesteld in Verordening (EU) 2021/1119;
 - b) de wijze waarop in het bedrijfsmodel en de strategie van de groep rekening wordt gehouden met de belangen van de belanghebbenden bij de groep en met de effecten van de groep op duurzaamheidskwesties;
 - c) de wijze waarop de strategie van de groep ten aanzien van duurzaamheidskwesties is uitgevoerd.
- 2) een beschrijving van de door de groep vastgestelde tijdgebonden doelstellingen met betrekking tot duurzaamheidskwesties, een beschrijving van de vooruitgang geboekt bij het bereiken van die doelstellingen en een verklaring die duidelijk maakt of de doelstellingen ten aanzien van milieufactoren van de groep gebaseerd zijn op overtuigend wetenschappelijk bewijs;
- 3) een beschrijving van de rol van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen met betrekking tot duurzaamheidskwesties;
- 4) een beschrijving van het beleid van de groep met betrekking tot duurzaamheidskwesties;
- 5) informatie over stimuleringsregelingen in verband met duurzaamheid die aan leden van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen worden aangeboden;
- 6) een beschrijving van de door de groep toegepaste passende zorgvuldigheidsprocedure ten aanzien van duurzaamheidskwesties en, indien van toepassing, in overeenstemming met de vereisten van de EU voor ondernemingen om een dergelijke procedure uit te voeren;
- 7) een beschrijving van de belangrijkste feitelijke of potentiële negatieve effecten die verband houden met de eigen activiteiten en met de waardeketen van de groep, met inbegrip van haar

⁸⁵ Nieuw artikel 3:32/5, §3 WVV.

⁸⁶ Nieuw artikel 3:32/5, §3 WVV.

⁸⁷ Nieuw artikel 3:6/9, §3 WVV, dat verwijst naar nieuw artikel 3:32/3, §1, 1°, c) tot e), 2° tot 8°, en in voorkomend geval, 10° WVV. Opgelet, de dochtervennootschap moet dus geen informatie openbaar maken over de voornaamste risico's voor de groep met betrekking tot duurzaamheidskwesties (cf. nieuw artikel 3:32/3, §1, 9° WVV).

producten en diensten, haar zakenrelaties en haar toeleveringsketen, welke activiteiten zijn ondernomen voor het in kaart brengen en monitoren van die effecten en van andere negatieve effecten die de vennootschap op grond van andere vereisten van de Europese Unie met betrekking tot het uitvoeren van een passende zorgvuldigheidsprocedure verplicht is in kaart te brengen;

- 8) een beschrijving van alle door de groep genomen maatregelen om feitelijke of potentiële negatieve effecten te voorkomen, te beperken, te verhelpen of te beëindigen, en het resultaat van dergelijke maatregelen;
- 9) de indicatoren die relevant zijn voor de in 1) tot 8) bedoelde informatieverschaffing.

Concreet ontvangt de Belgische dochtervennootschap de duurzaamheidsinformatie die door de uiteindelijke moederonderneming van een derde land is opgesteld volgens bepaalde door de wet geïdentificeerde standaarden⁸⁸ en dient zij deze openbaar te maken⁸⁹. Ontvangt de Belgische dochtervennootschap onvoldoende informatie, dan verzoekt de Belgische dochtervennootschap haar uiteindelijke moederonderneming om de vereiste informatie te verstrekken. Bij onvoldoende informatie zal de dochtervennootschap de specifieke duurzaamheidsinformatie zelf opstellen en openbaar maken, met een verklaring in haar jaarverslag dat de moedervennootschap de duurzaamheidsinformatie niet heeft verstrekt⁹⁰.

In dit verband moeten de volgende twee opmerkingen worden gemaakt:

- de overgangsregeling, die door de Belgische wetgever is ingevoerd en van toepassing is tot 6 januari 2030⁹¹, laat een Belgische dochtervennootschap die behoort tot de groep van een in een derde land gevestigde uiteindelijke moederonderneming toe om in haar jaarverslag de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie op te nemen voor één of meerdere Europese dochterondernemingen die zelf verplicht zijn om geconsolideerde of niet-geconsolideerde duurzaamheidsinformatie openbaar te maken. Deze Belgische dochtervennootschap moet dan in haar jaarverslag de hierboven beschreven geconsolideerde duurzaamheidsinformatie opnemen. Deze overgangsregeling is slechts van toepassing indien de Belgische dochtervennootschap gedurende ten minste één van de laatste vijf boekjaren het hoogste netto-omzetcijfer heeft behaald van alle Europese dochterondernemingen. Er wordt gespecificeerd dat de netto-omzet wordt berekend op geconsolideerde basis.
- de duurzaamheidsinformatie van de in een derde land gevestigde uiteindelijke moederonderneming moet pas vanaf 2028 aan haar Belgische dochtervennootschap worden verstrekt⁹². Dit is een concreet voorbeeld van de geleidelijke inwerkingtreding.

⁸⁸ Nieuw artikel 3:6/9, §3, tweede lid WVV.

⁸⁹ Overeenkomstig nieuw artikel 3:6/9, §5 WVV: "Het bestuursorgaan van de dochtervennootschap legt binnen zeven maanden na datum van afsluiting van het boekjaar de specifieke duurzaamheidsinformatie van de uiteindelijke moederonderneming van een derde land, vergezeld van het bijhorende assuranceoordeel, neer bij de Balanscentrale van de Nationale Bank van België, volgens de nadere regels bepaald door de Koning".

⁹⁰ Nieuw artikel 3:6/9, §4, tweede lid WVV, die de omzetting vormt van artikel 40bis van de Boekhoudrichtlijn; Memorie van toelichting bij de CSRD-wet van 2024, p. 32, cf. [De Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers](#).

⁹¹ Artikel 118 CSRD-wet van 2024.

⁹² Artikel 116, §6 CSRD-wet van 2024.

5. Specifieke regeling: Belgische bijkantoren van ondernemingen gevestigd in een derde land

A. Openbaarmaking van de netto-omzet

i. Toepassingsgebied

Deze specifieke regeling verplicht bepaalde Belgische bijkantoren die geopend zijn door niet-Europese ondernemingen om de Europese netto-omzet van deze niet-Europese ondernemingen openbaar te maken⁹³.

Deze verplichting is van toepassing op Belgische bijkantoren die voldoen aan de volgende twee cumulatieve voorwaarden⁹⁴:

- die geopend zijn:
 - hetzij door een op zichzelf staande onderneming van een derde land (de niet-Europese onderneming heeft geen dochterondernemingen);
 - hetzij door een uiteindelijke moederonderneming van een derde land (de niet-Europese onderneming heeft dochterondernemingen);
 - hetzij door een dochteronderneming van een derde land die deel uitmaakt van een groep met een uiteindelijke moederonderneming van een derde land;
- die op balansdatum een jaarlijkse netto-omzet van meer dan 40 miljoen euro gedurende het laatst afgesloten boekjaar behalen.

ii. Inhoud van de informatie en bijzonderheden van de regeling

De bedoelde bijkantoren zijn verplicht de netto-omzet van de onderneming van een derde land als volgt openbaar te maken:

- de netto-omzet gerealiseerd in België, berekend op de datum van afsluiting van het boekjaar;
- de netto-omzet behaald door economische activiteiten binnen de lidstaten, berekend op de datum van afsluiting van het boekjaar.

Het WVV specificeert dat de netto-omzet van de uiteindelijke moederonderneming van een derde land wordt berekend op geconsolideerde basis.

B. Openbaarmaking van specifieke duurzaamheidsinformatie

Het WVV voorziet ook in een specifieke regeling voor de openbaarmaking van de duurzaamheidsinformatie van de in een derde land gevestigde onderneming door het Belgisch bijkantoor⁹⁵.

i. Toepassingsgebied

Het toepassingsgebied is vergelijkbaar met dat van de specifieke regeling voor de openbaarmaking van de netto-omzet, met enkele specifieke uitzonderingen op de regeling voor de openbaarmaking van specifieke duurzaamheidsinformatie.

⁹³ Nieuw artikel 3:20/4 WVV. Merk op dat deze verplichting facultatief is in de CSRD en dat de Belgische wetgever ervoor heeft gekozen om deze aanvullende verplichting op te leggen, cf. Memorie van toelichting bij de CSRD-wet van 2024, p. 10, cf. [De Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers](#).

⁹⁴ Nieuw artikel 3:20/4 WVV.

⁹⁵ Nieuw artikel 3:20/5 WVV.

Vallen dus onder deze regeling voor de openbaarmaking van specifieke duurzaamheidsinformatie, de bijkantoren die voldoen aan de volgende voorwaarden:

- die geopend zijn:
 - hetzij door een op zichzelf staande onderneming van een derde land (de niet-Europese onderneming heeft geen dochterondernemingen);
 - hetzij door een uiteindelijke moederonderneming van een derde land (de niet-Europese onderneming heeft dochterondernemingen);
 - hetzij door een dochteronderneming van een derde land die deel uitmaakt van een groep met een uiteindelijke moederonderneming van een derde land;
- die op balansdatum een jaarlijkse netto-omzet van meer dan 40 miljoen euro gedurende het laatst afgesloten boekjaar behalen;
- met uitzondering van⁹⁶:
 - het bijkantoor van een onderneming van een derde land die gedurende de laatste twee opeenvolgende boekjaren in de lidstaten, haar netto-omzet op groepsniveau of indien niet van toepassing, op individueel niveau, het grensbedrag van 150 miljoen euro, niet heeft overschreden;
 - het bijkantoor dat een jaarlijkse netto-omzet van minder dan 40 miljoen euro gedurende het laatst afgesloten boekjaar behaalt;
 - het bijkantoor van een uiteindelijke moederonderneming van een derde land waarvan de dochtervennootschap reeds het verslag van de specifieke duurzaamheidsinformatie van die uiteindelijke moederonderneming heeft openbaar gemaakt.

ii. *Inhoud van de informatie en bijzonderheden van de regeling*

De inhoud van de specifieke duurzaamheidsinformatie die openbaar moet worden gemaakt door de in een derde land gevestigde onderneming of door haar Belgisch bijkantoor, is identiek aan die welke door een dochtervennootschap van ondernemingen gevestigd in een derde land openbaar moet worden gemaakt (specifieke regeling zoals hierboven uiteengezet)⁹⁷.

Het WVV specificeert echter dat indien het bijkantoor is geopend door een op zichzelf staande onderneming van een derde land, de verslaglegging van de specifieke duurzaamheidsinformatie op individuele basis gebeurt.

A *contrario* zal de specifieke duurzaamheidsinformatie worden opgesteld op geconsolideerde basis wanneer deze informatie betrekking heeft op de **uiteindelijke moederonderneming van een derde land**.

Ten slotte, naar het voorbeeld van de specifieke regeling die van toepassing is op de in een derde land gevestigde ondernemingen, moet het Belgisch bijkantoor de duurzaamheidsinformatie opvragen die is opgesteld door de onderneming van het derde land als deze laatste deze informatie niet heeft verstrekt. Verstrekt de onderneming van het derde land niet alle vereiste duurzaamheidsinformatie, dan moet de vertegenwoordiger van het betrokken bijkantoor het verslag over de vereiste specifieke duurzaamheidsinformatie opstellen en openbaar maken⁹⁸, met een verklaring dat de onderneming van het derde land de duurzaamheidsinformatie niet heeft verstrekt⁹⁹.

⁹⁶ Nieuw artikel 3:20/5, §2 WVV.

⁹⁷ Nieuw artikel 3:20/5, §1 WVV.

⁹⁸ Openbaarmaking overeenkomstig nieuw artikel 3:20/5, §5 WVV: "De vertegenwoordiger van het bijkantoor legt binnen zeven maanden na datum van afsluiting van het boekjaar het verslag over de specifieke duurzaamheidsinformatie van de onderneming van een derde land, vergezeld van het bijhorende assuranceoordeel, neer bij de Balanscentrale van de Nationale Bank van België, volgens de nadere regels bepaald door de Koning".

⁹⁹ Nieuw artikel 3:20/5, §4, lid 2 WVV.

6. Link met de Taxonomieverordening¹⁰⁰

De aan de CSRD-wet van 2024 onderworpen vennootschappen die geconsolideerde of niet-geconsolideerde duurzaamheidsinformatie openbaar moeten maken, moeten in hun verklaring ook de op grond van artikel 8 van de Taxonomieverordening vereiste informatie opnemen¹⁰¹.

Hieraan moet worden toegevoegd dat ondernemingen van derde landen die verplicht zijn om duurzaamheidsinformatie openbaar te maken, hetzij via hun dochteronderneming, hetzij via hun bijkantoor, de informatie die bijkomend vereist is op grond van artikel 8 van de Taxonomieverordening niet hoeven te verschaffen in het duurzaamheidsverslag¹⁰². Niettegenstaande de toepassing van de vrijstelling voorzien voor Belgische moedervennootschappen die dochtervennootschappen zijn van een moederonderneming van een derde land (cf. sectie II.4.B.ii), specificeert de Europese Commissie dat een uitgevende instelling uit een derde land van effecten die zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt¹⁰³, in voorkomend geval, de bijkomende informatie opgesomd in artikel 8 van de Taxonomieverordening moet opnemen in het verslag over geconsolideerde of niet-geconsolideerde duurzaamheidsinformatie¹⁰⁴.

7. Vorm van de openbaarmaking

Het WVV bepaalt voortaan het volgende: ***“De duurzaamheidsinformatie staat duidelijk aangegeven in een deel van het jaarverslag dat specifiek hierover gaat.”***¹⁰⁵. Zoals bevestigd door de Europese Commissie moet deze duurzaamheidsinformatie worden opgesteld overeenkomstig de – niet-sectorale en sectorale – *European Sustainability Reporting Standards* of standaarden voor duurzaamheidsrapportage (ESRS) die de Commissie door middel van gedelegeerde uitvoeringshandelingen heeft aangenomen¹⁰⁶.

Alle betrokken ondernemingen zullen hun jaarverslag met het deel dat specifiek over duurzaamheidsinformatie gaat, moeten opstellen in het uniform elektronisch verslagleggingsformaat (*“European Single Electronic Format”* of ESEF) als bedoeld in artikel 3 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/815¹⁰⁷. De EU-voorschriften inzake digitalisering die van toepassing zijn op duurzaamheidsinformatie zijn evenwel nog niet aangenomen op de datum van publicatie van deze technische nota¹⁰⁸.

¹⁰⁰ Verordening (EU) 2020/852 van het Europees parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088.

¹⁰¹ Mededeling van de Commissie met betrekking tot de CSRD, p. 13, zie ook de vragen 34, 47 en 48 van dezelfde mededeling.

¹⁰² Vraag nr. 46 van de Mededeling van de Commissie met betrekking tot de CSRD, p. 30.

¹⁰³ Zoals bepaald door artikel 2, h van Verordening 2017/1129 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 betreffende het prospectus dat moet worden gepubliceerd wanneer effecten aan het publiek worden aangeboden of tot de handel op een gereguleerde markt worden toegelaten en tot intrekking van Richtlijn 2003/71/EG.

¹⁰⁴ Vraag nr. 89 van de Mededeling van de Commissie met betrekking tot de CSRD, p. 42.

¹⁰⁵ Nieuw artikel 3:6/3, derde lid WVV; Memorie van toelichting bij de CSRD-wet van 2024, p. 27, cf. [De Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers](#).

¹⁰⁶ Zie bij wijze van voorbeeld de eerste golf van deze (niet-sectorale) ESRS vastgesteld bij Verordening (EU) 2023/2772.

¹⁰⁷ Artikel 3:6/8 WVV dat verwijst naar artikel 3 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/815 van de Commissie van 17 december 2018 tot aanvulling van Richtlijn 2004/109/EG van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen voor de specificatie van een uniform elektronisch verslagleggingsformaat (*“European Single Electronic Format”* of ESEF).

¹⁰⁸ De gedelegeerde handeling die de inwerkingtreding van de ESEF-vereisten mogelijk maakt, is nog niet aangenomen door de Europese Commissie. Dit wordt bevestigd door de richtlijnen van het CEAOB aangenomen op 30 september 2024 (cf. voetnoot 24 van de genoemde richtlijnen, cf. [CEAOB guidelines on limited assurance on sustainability reporting](#)).

8. Informatieverstrekking aan de ondernemingsraad

De ondernemingen die onder het toepassingsgebied van de CSRD-wet van 2024 vallen, zijn – in navolging van de CSRD – verplicht om de (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie voor bespreking, en, in voorkomend geval, voor advies, te verstrekken aan de ondernemingsraad^{109 110}. Bij de omzetting van de CSRD heeft de wetgever ervoor geopteerd om zowel de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven (nieuw artikel 15, q)) als het WVV (nieuwe artikelen 3:6/6 en 3:32/4) aan te passen, maar **niet** het KB van 27 november 1973 houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen (“EFI”) te verstrekken aan de ondernemingsraden.

Hoewel het KB van 27 november 1973 over de EFI niet werd aangepast, blijkt duidelijk uit de memorie van toelichting¹¹¹ bij de CSRD-wet en uit het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven¹¹² dat het de bedoeling van de wetgever is geweest om voor de overmaking van de duurzaamheidsinformatie aan de ondernemingsraad dezelfde procedure in te voeren als voor de overmaking van de jaarlijkse EFI aan de ondernemingsraad¹¹³. Dat werd ook bevestigd door de FOD Economie.

Het probleem is echter dat de bedoeling van de wetgever (eenzelfde procedure voor duurzaamheidsinformatie als voor jaarlijkse EFI) niet volledig strookt met de formulering in de CSRD-wet van 2024. Deze wet bepaalt namelijk:

- dat de duurzaamheidsinformatie moet worden verstrekt en besproken “in de loop van de drie maanden die volgen op het afsluiten van het boekjaar”;
è voor de jaarlijkse EFI is dit de regel voor ondernemingen die **GEEN VENNOOTSCHAP** zijn;
- dat de vergadering van de ondernemingsraad die is gewijd aan het onderzoek van de duurzaamheidsinformatie verplicht moet plaatsvinden “vóór de algemene vergadering tijdens welke de jaarrekening aan de aandeelhouders ter goedkeuring wordt voorgelegd”.
è voor de jaarlijkse EFI is dit de regel voor **VENNOOTSCHAPPEN**.

Aangezien de CSRD – en dus ook de CSRD-wet van 2024 – enkel aan vennootschappen bepaalde verplichtingen inzake duurzaamheidsinformatie oplegt, heeft de verwijzing in de wetteksten naar de driemaandentermijn geen enkele zin in de procedure voor de duurzaamheidsinformatie. Dit zou dan ook beter worden geschrapt, zowel in artikel 15, q) van de wet van 20 september 1948 als in de artikelen 3:6/6 en 3:32/4 WVV, zodat naar analogie met de EFI-regeling voor vennootschappen enkel de datum van de algemene vergadering als referentiedatum overblijft voor het ter beschikking stellen van de duurzaamheidsinformatie aan de ondernemingsraad.

We gaan er dan ook van uit dat, rekening houdend met de bedoeling van de wetgever (zie hoger), vennootschappen dezelfde termijnen voor de duurzaamheidsinformatie zullen moeten respecteren als voor de jaarlijkse EFI en dat de duurzaamheidsinformatie dus niet vroeger dan de jaarlijkse EFI ter beschikking zal moeten worden gesteld van de ondernemingsraad. Vertrekpunt is dus ook voor de duurzaamheidsinformatie de datum van de algemene vergadering. De wetgever schrijft enkel voor dat de vergadering van de ondernemingsraad moet plaatsvinden “vóór de algemene vergadering”. Hoeveel tijd vóór de AV, is niet wettelijk bepaald. Het bestuursorgaan of ondernemingshoofd zal er in ieder geval voor moeten zorgen dat de documenten m.b.t. de duurzaamheidsinformatie aan de leden van de

¹⁰⁹ Bij ontstentenis van ondernemingsraad moet de informatie over de duurzaamheidsrapportering worden verstrekt aan het comité voor preventie en bescherming op het werk, of bij ontstentenis van dit comité, aan de vakbondsafvaardiging.

¹¹⁰ Zie artikelen 18, 31 en 68 CSRD-wet van 2024.

¹¹¹ Memorie van Toelichting bij de CSRD-wet van 2024, p. 29-30, cf. [De Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers](#).

¹¹² [Advies CRB nr. 2023/1800 van 13 juli 2023 over “Duurzaamheidsrapportering door ondernemingen en betrokkenheid werknemersvertegenwoordiging”](#).

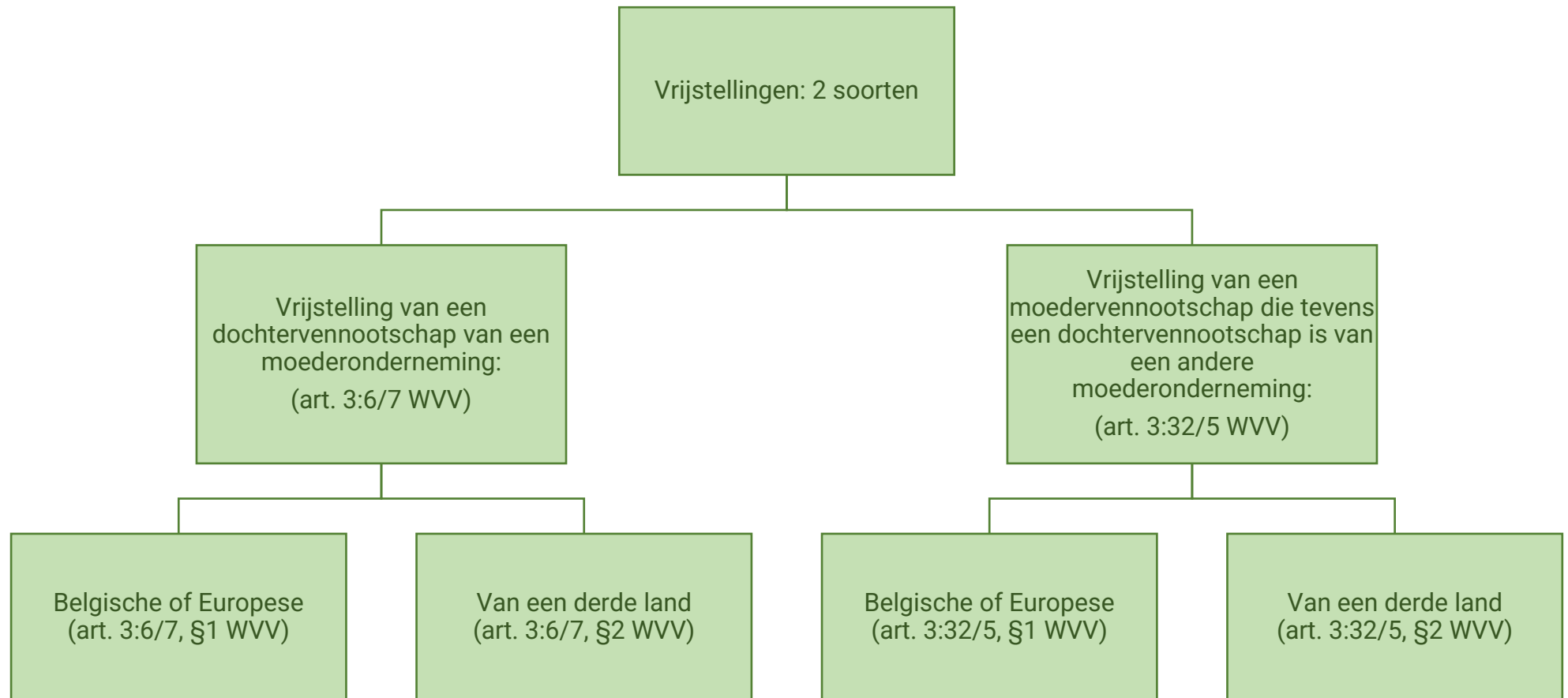
¹¹³ Voor de procedure inzake jaarlijkse voorlichting van de EFI aan de ondernemingsraad, zie in het bijzonder de artikelen 16 en 17, lid 1 van het KB van 27 november 1973.

ondernemingsraad worden overgemaakt “ten minste vijftien dagen” vóór de vergadering van de ondernemingsraad.

Bijlagen

1. Overzichtstabel van de vrijstellingen inzake openbaarmaking van duurzaamheidsinformatie

1. Overzichtstabel van de vrijstellingen inzake openbaarmaking van duurzaamheidsinformatie¹¹⁴

¹¹⁴ De voorwaarden voor de vrijstelling zijn beschreven in de secties II.3.A.ii en II.4.B.ii.